

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het VLAREL en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

1. SITUERING

Het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van besluit strekt er toe de volgende besluiten van de Vlaamse Regering op een aantal punten te wijzigen:

- het VLAREBO-besluit van 14 december 2007;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (VLAREMA);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (Milieuhandhavingsbesluit);
- het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL).

Het voorontwerp van besluit geeft in de eerste plaats uitvoering aan de wijzigingen die bij decreet van 8 december 2017 in het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 en artikel 38 van het Materialendecreet van 23 december 2011 werden opgenomen, zoals de inkanteling van de bodemmaterialen in de grondverzetregeling van het VLAREBO.

Verder worden ook andere wijzigingen van het VLAREBO meegenomen die los staan van het gewijzigde Bodemdecreet, zoals de gewijzigde invulling van de criteria voor de evaluatie van BATNEEC in het kader van het bodemsaneringsproject (multicriteria-analyse) en de optimalisering van de procedure voor cofinanciering van bodemsaneringswerken.

Ten slotte bevat het voorontwerp van besluit ook nog een aantal juridisch-technische aanpassingen en correcties van het VLAREBO en wijzigingen met het oog op het digitaalvriendelijk maken van de bodemwetgeving.

De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen in het voorontwerp van besluit hebben betrekking op:

- de inkanteling van de bodemmaterialen in de grondverzetregeling van het VLAREBO en de daarmee gepaard gaande wijzigingen van VLAREMA, VLAREM II, VLAREL en het Milieuhandhavingsbesluit;
- de aanpassing van de procedure van cofinanciering van bodemsaneringswerken;

- de reparatie van de onverenigbaarheidsregeling voor bodemsaneringsdeskundigen.

De algemene en de artikelsgewijze toelichting bij het voorontwerp van besluit is opgenomen in het verslag aan de Vlaamse Regering dat gaat als bijlage 2.

2. BUDGETTAIRE WEERSLAG

Het advies van de Inspectie van Financiën van 16 maart 2018 gaat als bijlage 3 en gaat in op de verhoging van de retributie voor het bodemattest, de aanpassing van de procedure voor de cofinanciering van bodemsaneringswerken en de inkanteling van de bodemmaterialen in de grondverzetregeling.

- Verhoging van de retributie voor het bodemattest

Het voorstel tot verhoging van het bedrag van de retributie voor het bodemattest is niet langer opgenomen in het voorontwerp van besluit en wordt dan ook niet meer besproken.

- Aanpassing van de procedure voor de cofinanciering van bodemsaneringswerken

De Inspectie van Financiën formuleert een voorbehoud bij de aangepaste procedure voor de cofinanciering van bodemsaneringswerken, omdat de cofinanciering volgens de nieuwe procedure wordt aangevraagd na de uitvoering van de bodemsaneringswerken. Dit impliceert volgens de Inspectie van Financiën dat de OVAM aan een begunstigde cofinanciering kan toekennen zonder a priori enige controle te kunnen uitoefenen op de aanbesteding of de uitvoering van de bodemsaneringswerken, omdat de begunstigde de cofinancieringsaanvraag kan indienen na het uitvoeren van de bodemsaneringswerken. Als reactie hierop kan worden verduidelijkt dat er wel degelijk mechanismen ingebouwd zijn die controle in de aangepaste cofinancieringsprocedure mogelijk maken. De bodemsaneringswerken waarvoor cofinanciering verleend wordt, zijn opgenomen in een bodemsaneringsproject dat voorafgaandelijk wordt opgemaakt door een onafhankelijke erkende bodemsaneringsdeskundige en dat moet beoordeeld en conformverklaard worden door de OVAM. Bovendien worden de bodemsaneringswerken uitgevoerd onder leiding van een onafhankelijke erkende bodemsaneringsdeskundige die onder toezicht van de OVAM staat. In het kader van het kwaliteitsbeheer doet de OVAM ook steekproefsgewijs controles tijdens de uitvoering van de bodemsaneringswerken. Bovendien wordt na de bodemsaneringswerken door een erkende bodemsaneringsdeskundige een eind-evaluatieonderzoek opgemaakt met de resultaten van de werken op basis waarvan de OVAM al dan niet een eindverklaring aflevert. Er zijn in het Vlaams subsidielandschap trouwens ook nog andere vormen van werken waarbij pas na de uitvoering een aanvraag tot subsidie wordt ingediend, bijvoorbeeld de isolatiepremie of de premie voor aanpassing en verbetering van woningen.

- Inkanteling van de bodemmaterialen in de grondverzetregeling

Wat betreft de opmerking in verband met de inkanteling van de bodemmaterialen, waarbij de toezichtopdracht verschuift naar de lokale besturen, is de globale impact minimaal. De controle op het volgen van de grondverzetregeling in VLAREBO (traceerbaarheidsprocedure) wordt in belangrijke mate gewaarborgd door de betrokken actoren. Indien de betrokken partij niet voldoet aan de voorwaarden uit het VLAREBO, zitten we in het afvalstoffenkader en daar zijn de gemeentelijke toezichthouders al voor bevoegd. De toezichtsbevoegdheid voor gemeentelijke toezichthouders op uitgegraven bodem in VLAREBO is net relevant om het toezicht efficiënt te laten verlopen. Dit sluit ook aan bij het toezicht dat de lokale toezichthouders in het kader van de omgevingsvergunning reeds uitoefenen op de werking van de tussentijdse opslagplaatsen voor uitgegraven bodem (bodemmaterialen). De lokale toezichthouders worden bijgevolg bevoegd voor het toezicht en de handhaving op alle activiteiten en alle actoren voor het gebruik en de opslag van bodemmaterialen en dus ook voor vrije velddelicten.

Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting van X juli 2018 gaat als bijlage 4.

3. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

De voorgestelde regeling heeft geen relevante weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

Ingevolge de inkanteling van bagger- en ruimingsspecie uit het Materialendecreet en het VLAREMA in de grondverzetregeling van het Bodemdecreet en het VLAREBO zal de OVAM niet langer grondstofverklaringen afleveren voor het gebruik van bagger- en ruimingsspecie als bouwstof. Voor de beoordeling en de aflevering van de voormelde grondstofverklaringen voorziet de OVAM momenteel in de inzet van 0,5 VTE. De vrijgekomen 0,5 VTE zal worden geheeroriënteerd naar de opvolging van de structurele werking van de VLAREBO-regeling rond het gebruik van bagger- en ruimingsspecie, grondbrij en bentonietstlib.

4. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

De voorgestelde regeling heeft geen relevante weerslag op de lokale besturen.

Het voorontwerp van besluit regelt de inkanteling van de bodemmaterialen (bagger- en ruimingsspecie, grondbrij en bentonietstlib) uit het Materialendecreet en het VLAREMA in de grondverzetregeling van het Bodemdecreet en het VLAREBO. In de huidige regeling rond het gebruik van bagger- en ruimingsspecie in het Materialendecreet en het VLAREMA berust het toezicht reeds mede bij de lokale overheden, maar naar aanleiding van de inkanteling van de bodemmaterialen wordt met artikel 55 van voorliggend wijzigingsbesluit de toezichtopdracht van de gemeentelijke toezichthouders en de toezichthouders van intergemeentelijke verenigingen uitgebreid tot het gebruik van alle bodemmaterialen (inclusief uitgegraven bodem) in het kader van de grondverzetregeling van het Bodemdecreet en het VLAREBO. Op die manier wordt het toezicht en de handhaving na de inkanteling van de bodemmaterialen op een zo efficiënt mogelijk manier georganiseerd.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorontwerp van besluit is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/75 van 27 februari 2018.

Het voorstel van beslissing betreft een voorontwerp van besluit zonder belangrijke inhoudelijke impact en vereist dan ook geen reguleringsimpactanalyse.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het VLAREL van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wet op de Raad van State.

Joke Schauvliege
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw